

Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі

«Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне (ерекше бөлігі)» сәйкес бұл материал көбейтуге (көшіруге) жатпайды, статистикалық ақпараттарды өз жарияланымдарында (басылымдарында) пайдаланған жағдайда Қазақстан Республикасы Статистика агенттігіне сілтеме жасау міндетті.

В соответствии с «Гражданским кодексом Республики Казахстан (особенная часть)» данный материал не подлежит размножению (копированию), при использовании статистической информации в своих публикациях (изданиях) обязательна ссылка на Агентство Республики Казахстан по статистике.

ҒЫЛЫМ. ИННОВАЦИЯЛАР. АҚПАРАТТЫҚ ҚОҒАМ

НАУКА. ИННОВАЦИИ. ИНФОРМАЦИОННОЕ ОБЩЕСТВО

**Статистикалық бюллетень
Статистический бюллетень**

Астана 2012

Ғылым. Инновациялар.
Ақпараттық қоғам/
Статистикалық жинақ / қазақ
және орыс тілдерінде /
64 бет

Қазақстан Республикасы Статистика
агенттігі
Бас редактор Ә.А. Смайылов

Бюллетень Қазақстан Республикасы
Статистика агенттігінің
www.stat.gov.kz Интернет-ресурсында
қол жетімді

Мекенжай:
Қазақстан Республикасы, 010000,
Астана қаласы, Сол жағалау,
Орынбор, 8
Министрліктер Үйі, 4 кіреберіс
Қазақстан Республикасы Статистика
агенттігі
тел. 8 (7172) 749547, 749295
факс 8 (7172) 749546
Электрондық мекенжай:
statistika@stat.kz
Интернет-ресурс:
<http://www.stat.gov.kz>

Шартты белгілер:
-- құбылыс жоқ
0,0 – болмашы шама
... – деректер жоқ

Жекелеген жағдайдарда қорытынды
мен қосылғыштар сомасы арасындағы
шамалы тайырмашылықтар деректер-
ді деңгелектеумен түсіндіріледі.

Наука. Инновации.
Информационное общество/
Статистический сборник /
на казахском и русском языках /
64 стр.

Агентство Республики Казахстан
по статистике
Главный редактор Смаилов А.А.

Бюллетень доступен на Интернет-
ресурсе Агентства Республики
Казахстан по статистике
www.stat.gov.kz.

Адрес:
Республика Казахстан, 010000
г. Астана, Левый берег,
Орынбор 8
Дом Министерств, 4 подъезд
Агентство Республики Казахстан
по статистике
тел. 8 (7172) 749547, 749295
факс 8 (7172) 749546
Электронный адрес:
statistika@stat.kz
Интернет-ресурс:
<http://www.stat.gov.kz>

Условные обозначения:
-- явление отсутствует
0,0 – незначительная величина
... – данные отсутствуют

В отдельных случаях незначительные
расхождения между итогами и суммой
слагаемых объясняются округлением
данных.

Алғы сөз

Ел экономикасының қарқынды өсуінің қажетті шарты ғылыми-техникалық, өндірістік, қаржылық және институционалдық саланың өзара байланысты қалыптасуына ықпал ететін инновациялық жолға өту болып табылады. Мұнымен бірге, басты міндет ғылымның дамуын, жаңалықтардың қозғалысы, алдыңғы қатарлы өндірістік технологияларды әзірлеу және енгізуге ынталандыратын ғылыми-инновациялық саясатты қалыптастыру болып табылады.

Экономикалық қатынастардың жалпы жүйесінде инновациялық қызметке маңызды рөл бөлінеді, себебі оның соңғы нәтижелері болатын - өндірістің тиімді артуымен, еңбек өнімділігі мен капиталдың өсуімен, жоғары технологиялық өнімдердің көлемімен елдің экономикалық қуаты айқындалады.

Осы статистикалық бюллетенде Қазақстанның ғылыми және инновациялық әлеуетінің жай-күні мен дамуы туралы ақпарат бар.

Ақпараттық қоғамы статистикасы басты міндеті жеке және қоғамдық өмірдің түрлі орталарындағы, экономикадағы ақпараттық-коммуникациялық технологияны қолдану деңгейін анықтау болып табылатын ғылым және инновация саласының бір саласы болып табылады.

Бюллетенді дайындау кезінде мемлекеттік статистика органдарының статистикалық байқаулар жүргізу жолымен заңды тұлғалардан, Қазақстан Республикасы Әділет министрлігі Зияткерлік меншік құқығы комитеті Ұлттық зияткерлік меншік институтынан, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі ғылым комитетінен алынған деректер пайдаланылған.

Қысқаша әдіснамалық түсініктеме-лер жеке бөлімде келтірілген.

Предисловие

Необходимым условием динамичного роста экономики страны является переход на инновационный путь, оказывающий влияние на взаимосвязанное становление научно-технической, производственной, финансовой и институциональной сфер. При этом приоритетной задачей становится формирование научно-инновационной политики, призванной стимулировать развитие науки, продвижение нововведений, разработку и внедрение передовых производственных технологий.

В общей системе экономических отношений инновационной деятельности отводится ключевая роль, так как ее конечными результатами – повышение эффективности производства, ростом производительности труда и капитала, объемом высокотехнологичной продукции – определяется экономическая мощь страны.

Настоящий статистический бюллетень содержит информацию о научно-техническом, инновационном состоянии и развитии, о развитии информационно-коммуникационных технологий Казахстана.

Статистика информационного общества является одной из сфер в области статистики науки и инноваций, основной задачей которой является определение уровня использования информационно-коммуникационных технологий в экономике, в различных сферах общественной и частной жизни.

При подготовке бюллетеня использованы данные, полученные органами государственной статистики от юридических лиц путем проведения статистического наблюдения, данные Национального института интеллектуальной собственности Комитета по правам интеллектуальной собственности Министерства юстиции Республики Казахстан, Комитета науки Министерства образования и науки Республики Казахстан.

Краткие методологические комментарии приведены в отдельном разделе.

Мазмұны Содержание

Алғысөз Предисловие	3
1. ҒЫЛЫМИ-ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІ ЖҮЗЕГЕ АСЫРАТЫН ҰЙЫМДАР ОРГАНИЗАЦИИ, ОСУЩЕСТВЛЯЮЩИЕ НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКУЮ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ	5
2. ҒЫЛЫМНЫҢ КАДРЛЫҚ ӘЛЕУЕТ КАДРОВЫЙ ПОТЕНЦИАЛ НАУКИ	10
3. ҒЫЛЫМИ-ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТІНІҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІ ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ПОКАЗАТЕЛИ НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ	16
4. ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУЛЕР МЕН ӨЗІРЛЕМЕЛЕРДІҢ НӘТИЖЕЛІЛІГІ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТЬ НАУЧНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ И РАЗРАБОТОК	23
5. ИННОВАЦИЯЛАР ИННОВАЦИИ	29
6. АҚПАРАТТЫҚ ҚОҒАМ ИНФОРМАЦИОННОЕ ОБЩЕСТВО	40
7. ХАЛЫҚАРАЛЫҚ САЛЫСТЫРУЛАР МЕЖДУНАРОДНЫЕ СРАВНЕНИЯ	45
ӨДІСНАМАЛЫҚ ТҮСІНІКТЕМЕЛЕР МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ПОЯСНЕНИЯ	57

1. ҒЫЛЫМИ-ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІ ЖҮЗЕГЕ АСЫРАТЫН ҰЙЫМДАР ОРГАНИЗАЦИИ, ОСУЩЕСТВЛЯЮЩИЕ НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКУЮ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ

1.1 Зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған ұйымдар саны Число организаций, выполняющих исследования и разработки

бірлік						единиц
	2007	2008	2009	2010	2011	
Барлығы	438	421	414	424	412	Всего
Министрліктер мен ведомстволар ұйымдары	109	84	79	80	72	Организации министерств и ведомств
Ғылым салалары академиясының қоғамдық бірлестіктері	-	-	4	3	2	Общественные объединения Академии отраслей наук
Білім және ғылым министрлігі жүйесінің ұйымдары	13	10	-	-	-	Организации системы Министерства образования и науки
Мемлекеттік басқару орталық органдарының ұйымдары	8	5	5	8	7	Организации центральных органов государственного управления
Жергілікті басқару органдарының ұйымдары	4	5	6	4	4	Организации местных органов управления
Университеттер мен басқа жоғары оқу орындары	97	89	78	95	89	Университеты и другие высшие учебные заведения

Жалғасы

Продолжение

	2007	2008	2009	2010	2011	
Жоғары оқу орындарының ведомстволық бағыныстағы ғылыми-зерттеу институттары (орталықтары)	33	34	36	26	25	Научно-исследовательские институты (центры), подведомственные высшим учебным заведениям
Жоғары оқу орындарына және (немесе) Білім және ғылым министрлігінің қарамағындағы конструкторлық және жобалық-конструкторлық ұйымдар	-	1	-	-	-	Конструкторские и проектно-конструкторские организации, подведомственные высшим учебным заведениям и (или) Министерству образования и науки
Салалық ғылыми-зерттеу институттары	36	44	24	38	47	Отраслевые научно-исследовательские институты
Конструкторлық, жобалау-конструкторлық, технологиялық ұйымдар	17	20	36	22	27	Конструкторские, проектно-конструкторские, технологические организации
Құрылыстың жобалау және жобалау-іздеу ұйымдары	9	10	10	4	5	Проектные и проектно-исследовательские организации строительства
Өнеркәсіп кәсіпорындары	11	11	13	11	13	Промышленные предприятия
Тәжірибелер жасалатын база	1	1	4	3	3	Опытная база

Жалғасы

Продолжение

	2007	2008	2009	2010	2011	
Ерікті ғылыми және кәсіби қоғамдар мен қауымдастықтар	-	3	6	4	2	Добровольные научные и профессиональные общества и ассоциации
Қоғамдық ұйымдар	-	-	8	5	2	Общественные организации
Қайырымдылық қорлар	-	-	-	1	2	Благотворительные фонды
Өзгелері	100	104	105	120	112	Прочие

**1.2 Қызмет секторлары бойынша зерттеулер мен
өзірлемелерді орындайтын ұйымдар саны
Число организаций, выполняющих исследования и
разработки, по секторам деятельности**

бірлік

единиц

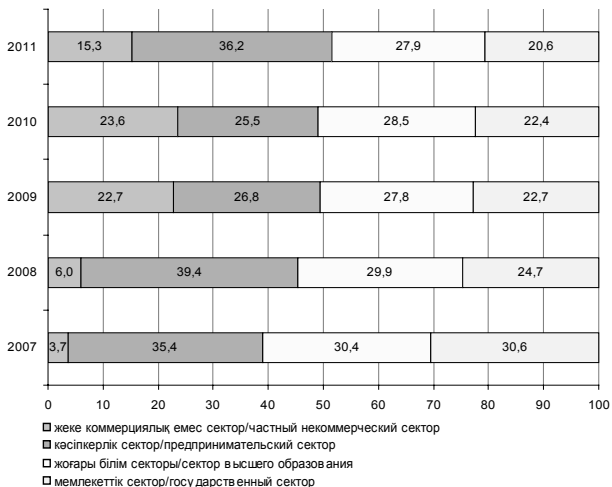
	2007	2008	2009	2010	2011	
Барлығы	438	421	414	424	412	Всего
соның ішінде:						в том числе:
мемлекеттік сектор	134	104	94	95	85	государственный сектор
кәсіптік жоғары білім секторы	133	126	115	121	115	сектор высшего профессионального образования
кәсіпкерлік сектор	155	166	111	108	149	предпринимательский сектор
коммерциялық емес сектор	16	25	94	100	63	некоммерческий сектор

Зерттеулер мен әзірлемелерді орындайтын ұйымдарды бөлу құрылымы

Структура распределения организаций, выполняющих исследования и разработки

пайызбен

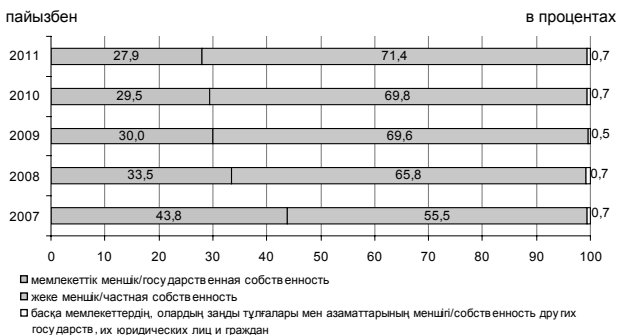
в процентах

1.3 Меншік нысандары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған ұйымдар саны Число организаций, выполняющих исследования и разработки, по формам собственности

бірлік						единиц
	2007	2008	2009	2010	2011	
Барлығы	438	421	414	424	412	Всего
соның ішінде:						в том числе:
мемлекеттік меншік	192	141	124	125	115	государственная собственность
жеке меншік басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының меншігі	243	277	288	296	294	частная собственность собственность других государств, их юридических лиц и граждан

Меншік нысандары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерді орындаған ұйымдарды бөлу Распределение организаций, выполняющих исследования и разработки, по формам собственности

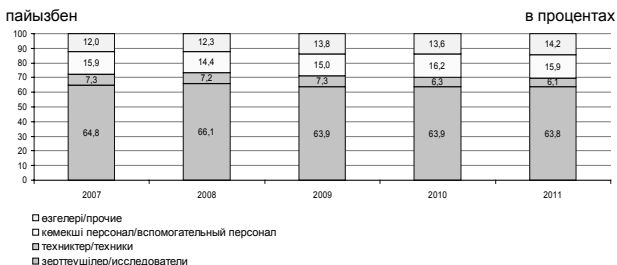
2. ҒЫЛЫМНЫҢ КАДРЛЫҚ ӘЛЕУЕТІ КАДРОВЫЙ ПОТЕНЦИАЛ НАУКИ

2.1 Зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал саны

Численность персонала, занятого исследованиями и разработками

	Персонал саны	соның ішінде				адам	человек
		зерттеушілер	техниктер	көмекші персонал	өзгелері		
	Численность персонала	в том числе					
		исследователи	техники	вспомогательный персонал	прочие		
2007	17 774	11 524	1 290	2 824	2 136	2007	
2008	16 304	10 780	1 166	2 349	2 009	2008	
2009	15 793	10 095	1 151	2 366	2 181	2009	
2010	17 021	10 870	1 078	2 754	2 319	2010	
2011	18 003	11 488	1 102	2 558	2 558	2011	

Зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын персонал санының құрылымы Структура численности персонала, занятого исследованиями и разработками

**2.2 Қызмет секторлары бойынша зерттеулер және
өзірлемелермен айналысатын персонал саны
Численность персонала, занятого исследованиями и
разработками, по секторам деятельности**

адам						человек
	2007	2008	2009	2010	2011	
Барлығы	17 774	16 304	15 793	17 021	18 003	Всего
соның ішінде						
қызмет						в том числе
секторлары						по секторам
бойынша:						деятельности:
мемлекеттік						государственный
сектор	8 706	6 604	6 252	6 557	5 909	сектор
						высшего
кәсіптік						профессио-
жоғары білім						нального
секторы	4 437	4 828	4 545	5 232	5 516	образования
						предприни-
кәсіпкерлік						мательский
сектор	4 362	4 525	3 690	3 749	5 164	сектор
коммерция-						
лық емес						некоммерчес-
сектор	269	347	1 306	1 483	1 414	кий сектор

2.3 Ұйымдардың түрлері бойынша зерттеулер және өзіндік зерттеулермен айналысатын персонал саны

адам	2007	2008	2009	2010	2011	барлығы
Барлығы	17 774	16 304	15 793	17 021	18 003	Барлығы
Министрліктер мен ведомстволар ұйымдары	7 858	5 762	5 690	5 988	5 060	Организации министерств и ведомств
Ғылым салалары академиясының қоғамдық бірлестіктері	-	-	93	60	72	Общественные объединения Академии отраслей наук
Білім және ғылым министрлігі жүйесінің ұйымдары	564	678	-	-	-	Организации системы Министерства образования и науки
Мемлекеттік басқару орталық органдарының ұйымдары	234	128	265	484	633	Организации центральных органов государственного управления
Жергілікті басқару органдарының ұйымдары	50	36	204	25	144	Организации местных органов управления
Университеттер мен басқа жоғары оқу орындары	2 551	2 403	2 434	3 323	3 412	Университеты и другие высшие учебные заведения
Жоғары оқу орындарының ведомстволық бағыныстағы ғылыми-зерттеу институттары (орталықтары)	1 873	1 895	2 070	1 909	1 826	Научно-исследовательские институты (центры), подведомственные высшим учебным заведениям

Жалғасы	2007	2008	2009	2010	2011	Продолжение
Жоғары оқу орындарына және (немесе) Білім және ғылым министрлігінің қарамағындағы конструкторлық және жобалық-конструкторлық ұйымдар	-	4	-	-	-	Конструкторские и проектно-конструкторские организации, подведомственные высшим учебным заведениям и (или) Министерству образования и науки
Салалық ғылыми-зерттеу институттары	2 268	2 458	1 675	1 921	2 795	Отраслевые научно-исследовательские институты
Конструкторлық, жобалау-конструкторлық, технологиялық ұйымдар	609	562	1 280	924	1 098	Конструкторские, проектно-технологические организации
Құрылыстың жобалау және жобалау-іздеу ұйымдары	144	141	163	205	271	Проектные и проектно-исследовательские организации
Өнеркәсіп кәсіпорындары	277	291	303	251	276	строительства
Тәжірибелер жасалатын база	33	32	46	20	16	Промышленные предприятия
Ерікті ғылыми және кәсіби қоғамдар мен қауымдастықтар	-	73	167	71	113	Опытная база
Қоғамдық ұйымдар	-	-	97	140	141	Добровольные научные и профессиональные общества и ассоциации
Қайырымдылық қорлар	-	-	-	1	81	Общественные организации
Өзгелері	1 313	1 841	1 306	1 699	2 065	Благотворительные фонды
						Прочие

2.4 Қызмет секторлары бойынша зерттеулер және әзірлемелермен айналысатын зерттеушілер саны
Численность исследователей, занятых исследованиями и разработками, по секторам деятельности

адам	2007	2008	2009	2010	2011	человек
Зерттеушілер соның ішінде	11 524	10 780	10 095	10 870	11 488	Исследователи в том числе
Қызмет секторлары бойынша:						по секторам деятельности:
мемлекеттік сектор	5 160	4 060	3 429	3 581	3 144	государственный сектор
						сектор высшего профессионального образования
кәсіптік жоғары білім секторы	3 301	3 647	3 615	3 928	4 410	образовани
кәсіпкерлік сектор	2 867	2 832	2 215	2 303	3 052	предпринимательский сектор
коммерциялық емес сектор	196	241	836	1 058	882	некоммерческий сектор

2.5 Ғылыми дәрежесі бойынша зерттеушілер саны
Численность исследователей по ученом степени

адам	человек				
	Ғылыми дәрежесі бар зерттеушілер	соның ішінде		ғылым кандидаттары	
		ғылым докторлары	философияның PhD докторлары		
	Исследователи с учеными степенями	в том числе			
доктора наук по профилю		доктора философии PhD	кандидаты наук		
2007	4 224	1 166	...	3 058	
2008	4 052	1 191	...	2 861	
2009	4 164	1 340	68	2 756	
2010	4 447	1 347	59	3 041	
2011	4 915	1 494	96	3 325	

3. ҒЫЛЫМИ-ТЕХНИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТІНІҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІ ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ПОКАЗАТЕЛИ НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

3.1 Зерттеулер мен өзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар Внутренние затраты на исследования и разработки

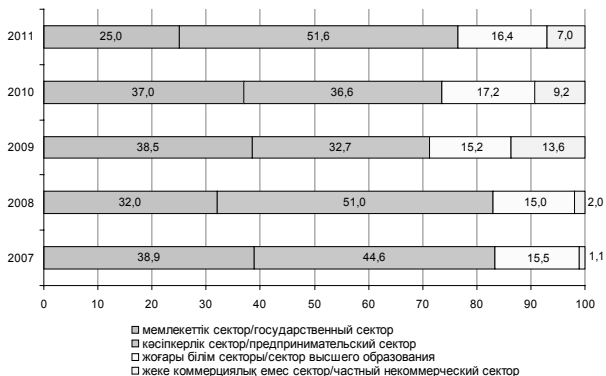
млн. теңге	2007	2008	2009	2010	2011	млн. тенге
Зерттеулер мен өзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар, барлығы	26 835,5	34 761,6	38 988,7	33 466,8	43 351,6	Внутренние затраты на исследования и разработки, всего
соның ішінде:						В том числе:
ағымдағы ішкі шығындар	25 737,5	33 685,9	38 538,0	32 114,7	38 207,5	внутренние текущие затраты
күрделі қаржы шығындары	1 098,0	1 075,7	450,7	1 352,1	5 144,1	капитальные затраты

**3.2 Қызмет секторлары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар
Внутренние затраты на исследования и разработки по секторам деятельности**

млн. теңге	2007	2008	2009	2010	2011	млн. тенге
Зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар, барлығы	26 835,5	34 761,6	38 988,7	33 466,8	43 351,6	Внутренние затраты на исследования и разработки, всего
соның ішінде:						в том числе:
мемлекеттік	10 427,0	11 180,6	15 015,9	12 372,1	10 833,0	государственный
кәсіпкерлік	11 956,5	17 646,0	12 767,5	12 260,4	22 366,4	предпринимательский
						высшего
кәсіптік жоғары білім	4 167,0	5 170,7	5 924,0	5 760,4	7 100,1	профессионального образования
коммерциялық емес	285,0	764,3	5 281,3	3 073,9	3 052,1	некоммерческий

**Қызмет секторлары бойынша зерттеулер мен
өзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындардың құрылымы**
**Структура внутренних затрат на исследования и
разработки по секторам деятельности**

пайызбен в процентах

3.3 Жұмыс түрлері бойынша ғылыми-техникалық жұмыстарға жұмсалған ағымдағы ішкі шығындар

Внутренние текущие затраты на научно-технические работы по видам работ

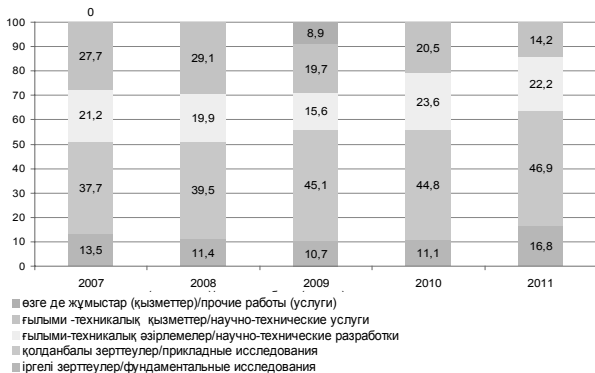
млн. теңге	2007	2008	2009	2010	2011	млн. тенге
Ағымдағы ішкі шығындар, барлығы	25 737,5	33 685,9	38 538,0	40 414,5	44 513,3	Внутренние текущие затраты, всего
олардан:						из них:
іргелі зерттеулер	3 468,1	3 846,5	4 107,5	4 490,4	7 476,0	фундаментальные исследования
қолданбалы зерттеулер	9 692,2	13 320,2	17 373,4	18 087,9	20 864,3	прикладные исследования
ғылыми-техникалық әзірлемелер	5 454,8	6 704,9	6 009,4	9 536,4	9 867,3	научно-технические разработки
ғылыми-техникалық қызметтер	7 122,4	9 814,3	7 599,6	8 299,7	6 305,7	научно-технические услуги

Жұмыс түрлері бойынша ғылыми-техникалық жұмыстарға жұмсалған ағымдағы ішкі шығындар құрылымы

Структура внутренних текущих затрат на научно-технические работы по видам работ

пайызбен

в процентах

3.4 Ғылым салалары бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ағымдағы ішкі шығындар

Внутренние текущие затраты на исследования и разработки по отраслям наук

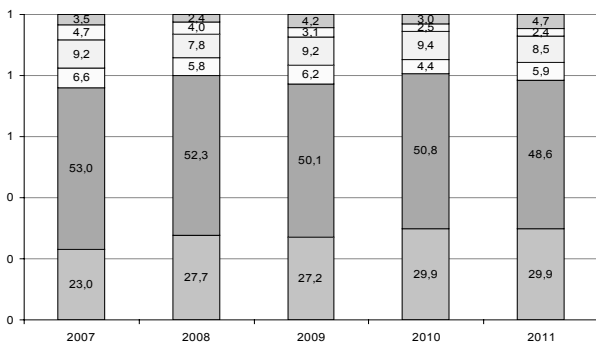
	млн. тенге					
	2007	2008	2009	2010	2011	млн. тенге
Ағымдағы ішкі шығындар, барлығы	25 737,5	33 685,9	38 538,0	32 114,8	38 207,5	Внутренние текущие затраты, всего
соның ішінде:						в том числе:
жаратылыстану техника	5 916,9	9 333,2	10 486,8	9 546,6	11 412,1	естественные технические
медицина	13 643,5	17 626,4	19 302,1	15 766,9	18 556,1	технические медицинские
ауыл шаруашылығы қоғамдық гуманитарлық	1 692,0	1 939,4	2 391,4	1 724,8	2 266,2	сельскохозяйственные общественные гуманитарные
	2 369,7	2 620,2	3 564,4	3 690,6	3 258,1	
	1 208,7	1 360,0	1 174,9	758,5	926,2	
	906,7	806,7	1 618,4	627,3	1 788,8	

Зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ағымдағы ішкі шығындардың құрылымы

Структура внутренних текущих затрат на исследования и разработки

пайызбен

в процентах

- гуманитарлық ғылымдар/гуманитарные науки
- қоғамдық ғылымдар/общественные науки
- ауыл шаруашылығы ғылымдары/сельскохозяйственные науки
- медицина ғылымдары/медицинские науки
- техника ғылымдары/технические науки
- жаратылыстану ғылымдары/естественные науки

4. ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУЛЕР МЕН ӘЗІРЛЕМЕЛЕРДІҢ НӘТИЖЕЛІЛІГІ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТЬ НАУЧНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ И РАЗРАБОТОК

4.1 Өнеркәсіптік меншік объектілері бойынша қорғау құжаттарына өтінімдер беру серпіні* Динамика подачи заявок на охраняемые документы по объектам промышленной собственности*

бірлік	единиц				
	2007	2008	2009	2010	2011
Өнертабысқа өтінімдер берілді	1 838	1 668	1 705	1 850	1 600
соның ішінде:					
ұлттық өтініш берушілер	1 644	1 474	1 513	1 691	1 415
шетелдік өтініш берушілер	194	194	192	159	185
Пайдалы модельдерге патент беруге өтінімдер берілді	106	82	105	133	143
соның ішінде:					
ұлттық өтініш берушілер	60	40	80	89	78
шетелдік өтініш берушілер	46	42	25	44	65
Өнеркәсіптік үлгілерге қорғау құжаттарын беруге өтінімдер берілді	245	201	167	250	257
соның ішінде:					
ұлттық өтініш берушілер	116	117	91	149	136
шетелдік өтініш берушілер	129	84	76	101	121

Жалғасы	Продолжение				
	2007	2008	2009	2010	2011
Тауар таңбалары мен қызмет көрсету таңбаларын тіркеуге өтінімдер берілді	3 911	4 107	3 618	3 648	3 725
соның ішінде:					
ұлттық өтініш берушілер	2 047	1 809	1 754	1 611	1 890
шетелдік өтініш берушілер	1 864	2 298	1 864	2 037	1 835
Селекциялық жетістіктерге патент беруге өтінімдер берілді:	75	179	130	65	164
соның ішінде:					
Жануарлар тұқымдарына соның ішінде:	17	32	18	9	14
ұлттық өтініш берушілер	17	32	18	9	14
шетелдік өтініш берушілер	-	-	-	-	-
Өсімдік сорттары соның ішінде:	58	147	112	56	150
ұлттық өтініш берушілер	58	145	110	51	146
шетелдік өтініш берушілер	-	2	2	5	4

* Қазақстан Республикасы Өділет министрлігі Зияткерлік меншік құқығы комитеті Ұлттық зияткерлік меншік институтының деректері бойынша.

По данным Национального института интеллектуальной собственности Комитета по правам интеллектуальной собственности Министерства юстиции Республики Казахстан.

4.2 Өнеркәсіптік меншік объектілері бойынша берілген қорғау құжаттарын бөлу*
Распределение выданных охранных документов по объектам промышленной собственности*

бірлік	2007	2008	2009	2010	2011	единиц
Өнертабысқа қорғау құжаттары берілді	1 009	1 755	1 687	1 868	1 887	Выдано охранных документов на изобретения
соның ішінде:						в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	923	1 612	1 563	1 642	1 608	национальным заявителям
шетелдік өтініш берушілер	86	143	124	226	279	иностранным заявителям
Пайдалы модельдерге патенттер берілді	52	110	105	116	123	Выдано патентов на полезные модели
соның ішінде						в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	42	56	58	81	63	национальным заявителям
шетелдік өтініш берушілер	10	54	47	35	60	иностранным заявителям
Өнеркәсіптік үлгіге қорғау құжаттары берілді	206	84	236	260	270	Выдано охранных документов на промышленные образцы
соның ішінде:						в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	126	38	81	151	142	национальным заявителям
шетелдік өтініш берушілер	80	46	155	109	128	иностранным заявителям
Тауар таңбалары мен қызмет көрсету таңбаларына куәлік берілді	1 793	3 432	3 658	4 035	6 185	Выдано свидетельств на товарные знаки и знаки обслуживания
соның ішінде:						в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	794	1 459	1 239	1 486	917	национальным заявителям

Жалғасы	Продолжение				
	2007	2008	2009	2010	2011
шетелдік өтініш берушілер	999	1 973	2 419	2 549	1 546
Селекциялық жетістіктерге патенттер берілді:					Выдано патентов на
соның ішінде:	11	1	21	79	50 селекционные достижения:
Жануарлар тұқымдарына	9	1	8	10	в том числе:
соның ішінде:					в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	9	1	8	10	19 национальным заявителям
шетелдік өтініш берушілер	-	-	-	-	- иностранным заявителям
Өсімдік сорттары	2	-	13	69	31 Сорта растений
соның ішінде:					в том числе:
ұлттық өтініш берушілер	2	-	12	64	31 национальным заявителям
шетелдік өтініш берушілер	-	-	1	5	- иностранным заявителям

* Қазақстан Республикасы Әділет министрлігі Зияткерлік меншік құқығы комитеті Ұлттық зияткерлік меншік институтының деректері бойынша.

По данным Национального института интеллектуальной собственности Комитета по правам интеллектуальной собственности Министерства юстиции Республики Казахстан.

**4.3 Зерттеулер мен әзірлемелердің бірлескен жобаларының саны
Количество совместных проектов исследований и разработок**

бірлік	соның ішінде серіктестер типі бойынша							единица
	Барлығы	кәсіпорындармен және ұйымдармен	өнімнің (жұмыстардың, қызметтердің) тұтынушылармен	материалдарды, жынтықтарды, бағдарламалық құралдарды жеткізушілермен	консалтинг, ақпараттық фирмалармен	ғылыми ұйымдармен	жоғары оқу орындарымен	
	в том числе по типам партнеров							
	Всего	с предприятиями и организациями	с потребителями продукции (работ, услуг)	с поставщиками оборудования, материалов, комплектующих, программных средств	с консалтинговыми, информационными фирмами	с научными организациями	с высшими учебными заведениями	с институтами развития
2007		24	145	95	18	240	74	13
2008	553	81	98	74	29	216	45	10
2009	235	32	46	65	9	60	15	8
2010	386	68	72	21	6	124	43	52
2011	390	65	68	27	15	134	45	36

4.4 Қолдану саласы бойынша жаңа технологиялар мен техника объектілері туралы мәліметтер
Сведения о создании новых технологий и объектов техники по области назначения

бірлік			единиц
	2010	2011	
Барлығы	702	837	Всего
адамның тұрмыстық қажеттіліктерін қанағаттандыру	77	159	удовлетворение жизненных потребностей человека
түрлі технологиялық процестер	80	122	различные технологические процессы
химия және металлургия	92	88	химия и металлургия
тоқыма және қағаз	3	9	текстиль и бумага
құрылыс	27	57	строительство
кен ісі	41	28	горное дело
механика, жарықтандыру және жылыту	67	50	механика, освещение и отопление
физика	8	10	физика
электр	36	32	электричество
ақпараттық технологиялар	56	51	информационные технологии
байланыс	3	3	связь
биотехнология және гендік инженерия	58	48	биотехнология и генная инженерия
медицина және ветеринария	144	163	медицина и ветеринария
экология	7	13	экология
нанотехнологиялар	3	4	нанотехнологии

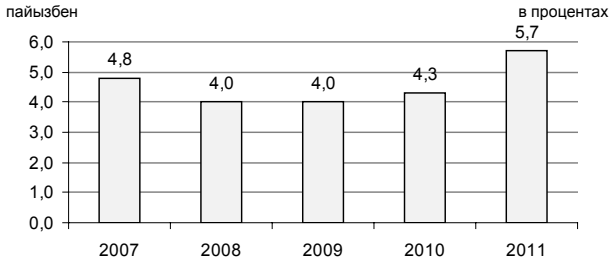
5. ИННОВАЦИЯЛАР ИННОВАЦИИ

5.1 Инновациялық қызметінің негізгі көрсеткіштері Основные показатели инновационной деятельности

	2007	2008	2009	2010	2011	
Инновацияны іске асырған кәсіпорындар саны (өнімдік, үдерістік, басқару), бірлік одан:	-	-	-	572	762	Количество предприятий, осуществлявших инноваций (продуктовые, процессные, управленческие) единиц
өнімдік және үдерістік инновацияны іске асырған кәсіпорындар саны, бірлік	526	447	399	467	614	из них: количество предприятий, осуществлявших продуктовые и процессные инноваций, единиц
Инновация саласындағы белсенділік деңгейі (өнімдік, үдерістік, басқару инновациялары), пайызбен	-	-	-	5,2	7,1	Уровень активности в области инноваций (по продуктовым, процессным, управленческим инновациям), в процентах

	2007	2008	2009	2010	2011	
одан:						из них:
өнімдік және						уровень
үдерістік						активности
инновациялар						в области
бойынша						инноваций по
инновация						продуктовым
саласындағы						и процессным
белсенділік						инновациям, в
деңгейі,						процентах
пайызбен	4,8	4,0	4,0	4,3	5,7	
Тиелген						
тауарлар,						Удельный вес
жұмыстар,						инновационных
қызметтердің						товаров,
жалпы						работ, услуг в
көлеміндегі						общем объеме
инновациялық						отгруженных
тауарлар,						товаров,
жұмыстар,						выполненных
қызметтер						работ, услуг, в
көлемінің						процентах
үлес салмағы,						сельское
пайызбен						хозяйство
ауылшаруа-						промышленность
шылығы	0,1	0,1	0,8	1,5	0,0	строительство
өнеркәсіп	2,1	1,3	1,0	1,2	1,5	услуги
құрылыс	0,0	0,07	0,0	0,01	0,2	
қызмет көрсету	3,0	3,1	1,9	0,6	1,2	

**Өнімдік және үдерістік инновациялар бойынша
инновация саласындағы белсенділік деңгейі**
**Уровень активности по продуктовым и процессным
инновациям**

5.2 Өнеркәсіптегі салалар бойынша өнімдік және үдерістік инновациялар бойынша инновация саласындағы белсенділік деңгейі
Уровень активности в области инноваций по продуктовому и процессным инновациям по отраслям промышленности

пайызбен	в процентах				
	2007	2008	2009	2010	2011
Барлығы					
мұнай-газ секторында	4,8	4,0	4,0	4,3	5,7
	2,5	1,5	3,1	5,2	6,7
кен металлургиясы саласында	22	13,7	15,3	17	21,2
химия өнеркәсібінде	12,8	12,5	8,9	7,8	9,7
атом өнеркәсібінде	18,2	15,4	16,7	14,7	11,1
машина жасау саласында	7,6	6	4,3	5,8	6,4
фармацевтика өнеркәсібінде	19,6	11,5	14,7	16,7	16,0
құрылыс индустрияда	0,9	1,1	1	0,8	1,9
агроөнеркәсіптік кешенде	5,6	3,7	3,2	4,4	7,1
жеңіл өнеркәсібінде	1,9	1,1	1,1	2,7	4,3
ақпараттық және коммуникациялық технологияларында	5,3	5,6	4,5	5,5	6,3

5.3 Өнімдік және үдерістік инновациялар бойынша инновация барлары кәсіпорындардың саны

Количество предприятий, имеющих инновации, по продуктовым и процессным инновациям

бірлік	2007	2008	2009	2010	2011	единиц
Барлығы	526	447	399	467	614	Всего
мұнай-газ секторында	5	3	2	4	5	в нефтегазовом секторе
кен металлургиясы саласында	27	18	22	26	33	в горно-металлургической отрасли
химия өнеркәсібінде	21	20	16	16	19	в химической промышленности
атом өнеркәсібінде	2	2	5	5	2	в атомной отрасли
машина жасау саласында	63	50	75	100	73	в машиностроительной отрасли
фармацевтика өнеркәсібінде	10	6	10	12	12	в фармацевтической промышленности
құрылыс индустрияда	8	11	10	9	23	в строительной индустрии
агроөнеркәсіптік кешенде	63	41	35	47	72	в агропромышленном комплексе
жеңіл өнеркәсібінде	7	4	4	10	15	в легкой промышленности
ақпараттық және коммуникациялық технологияларында	66	82	54	55	63	в информационных и коммуникационных технологиях

5.4 Инновациялық өнім көлемі және инновациялық сипатта көрсетілген қызметтер көлемі Объем инновационной продукции и объем оказанных услуг инновационного характера

млн. теңге	млн. тенге					
	2007	2008	2009	2010	2011	
Инновациялық өнімнің көлемі, барлығы Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге одан ТМД елдеріне одан өткізілгені : Қайтадан енгізілген немесе елеулі технологиялық өзгерістерге түскен өнімдер	152 500,6	111 531,1	82 597,4	142 166,8	235 962,7	Объем инновационной продукции, всего за пределы Республики Казахстан
Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге одан ТМД елдеріне одан өткізілгені : Қайтадан енгізілген немесе елеулі технологиялық өзгерістерге түскен өнімдер	82 841,6	60 655,7	34 259,5	73 393,5	108 062,3	из них в страны СНГ
Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге одан ТМД елдеріне одан өткізілгені : Қайтадан енгізілген немесе елеулі технологиялық өзгерістерге түскен өнімдер	25 872,8	6 604,7	8 643,5	3 650,4	31 134,4	из них реализовано: Продукция, вновь введенная или подвергавшаяся значительным технологическим изменениям за пределы Республики Казахстан
Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге одан ТМД елдеріне одан өткізілгені : Қайтадан енгізілген немесе елеулі технологиялық өзгерістерге түскен өнімдер	107 585,8	89 650,3	71 591,5	124 587,5	184 710,1	Продукция, вновь введенная или подвергавшаяся значительным технологическим изменениям за пределы Республики Казахстан
Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге одан ТМД елдеріне одан өткізілгені : Қайтадан енгізілген немесе елеулі технологиялық өзгерістерге түскен өнімдер	49 993,9	58 631,6	...	72 143,0	92 190,7	из них в страны СНГ
Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге одан ТМД елдеріне одан өткізілгені : Қайтадан енгізілген немесе елеулі технологиялық өзгерістерге түскен өнімдер	15 667,0	5 910,5	...	3 419,0	31 003,9	Продукция, подвергавшаяся усовершенствованию
Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге одан ТМД елдеріне одан өткізілгені : Қайтадан енгізілген немесе елеулі технологиялық өзгерістерге түскен өнімдер	38 818,0	15 492,4	7 408,0	13 176,1	15 238,5	

Жалғасы		Продолжение				
		2007	2008	2009	2010	2011
Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге	31 217,8	1 160,3	...	858,0	1 602,3	за пределы Республики Казахстан
одан ТМД елдеріне	8 732,3	694,1	...	231,4	75,6	из них в страны СНГ
Өзге инновациялық өнімдер	5 936,5	5 474,9	1 575,8	915,3	24 374,8	Прочая инновационная продукция
Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге	1 630,0	315,6	...	392,5	14 269,2	за пределы Республики Казахстан
одан ТМД елдеріне	1 473,5	-	...	-	55,0	из них в страны СНГ
Инновациялық сипатта көрсетілген қызметтер, барлығы	7 512,5	18 240,4	13 854,6	8 849,7	14 330,6	Оказано услуг инновационного характера, всего
Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге	1 992,8	1 795,0	...	218,0	685,5	за пределы Республики Казахстан
одан ТМД елдеріне	132,8	276,6	...	9,4	7,5	из них в страны СНГ

Жалғасы	Продолжение				
	2007	2008	2009	2010	2011
патентсіз технологиялар сатып алу	33,8	0,1	15,1
тауарлық таңбаларды сатып алу	8,3	55,1	22,9
бағдарламалық құралдарды сатып алу	795,7	706,4	365,9	383,1	607,8
өндірістік жобалау, жаңа өнімдерді шығаруға арналған өндірісті дайындаудың басқа түрлері, жаңа қызмет көрсету немесе оларды өндіру (табыстау) әдісін енгізу	4 194,2	11 553,1	2 907,6	121 801,5	46 943,8
инновациялармен байланысты персоналды оқыту және дайындау	106,7	666,5	1 271,4	3 671,9	439,3
маркетингтік зерттеулер технологиялық инновацияға жұмсалған өзге шығындар	189,5	125,7	48,1	86,9	104,8
	12 631,8	5 545,4	-	4 590,9	53 041,7

5.6 Меншік нысандары бойынша кәсіпорындардың технологиялық инновацияға жұмсалған шығындары

Затраты на технологические инновации предприятий по формам собственности

млн. теңге	2007	2008	2009	2010	2011	млн. тенге
Қазақстан Республикасы	83 523,4	113 460,1	61 050,9	235 501,7	194 990,9	Республика Казахстан
соның ішінде:						в том числе:
мемлекеттік						государственная
меншік	4 650,7	6 572,9	4 691,6	7 839,6	8 091,4	собственность
жеке меншік	48 472,1	71 469,9	41 074,3	218 666,4	137 451,5	частная собственность
басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының меншігі	30 400,6	35 417,3	15 285,0	8 995,7	49 448,0	собственность других государств, их юридических лиц и граждан

5.7 Кәсіпорындардың технологиялық инновацияға жұмсалған шығындары, қаржыландыру көздері бойынша

Затраты на технологические инновации предпрятий по источникам финансирования

млн. теңге	2007	2008	2009	2010	2011	млн. тенге
Барлығы	83 523,4	113 460,1	61 050,9	235 501,7	194 990,9	Всего
соның ішінде:						в том числе:
республикалық бюджет	4 359,7	5 613,2	4 968,3	5 516,6	12 873,1	республиканский бюджет
олардан:						из них:
дамыту институттарының қаражаты	23,2	1 536,3	682,8	2 949,7	12 390,8	средства институтов развития
олардан:						из них:
инновациялық гранттар	5,8	40,8	230,9	808,9	228,9	инновационные гранты
жергілікті бюджет	184,5	36,9	378,4	44,2	6 613,4	местный бюджет
меншікті қаражат	70 576,3	96 860,0	54 059,9	219 441,9	114 565,8	собственные средства
шетелдік инвестициялар						иностранные инвестиции
олардан:						из них:
шетелдік инвестициялар	8 379,7	9 413,6	961,5	2 177,9	40 060,7	иностранные инвестиции
олардан:						из них:
ТМД елдері	46,6	46,4	117,7	-	10,1	страны СНГ
венчурлық қорлар	-	-	-	1,7	6,1	венчурные фонды
кредиттер мен қарыздарды алу арқылы	-	-	843,8	5 369,5	8 481,0	с привлечением кредитов

6. АҚПАРАТТЫҚ ҚОҒАМ ИНФОРМАЦИОННОЕ ОБЩЕСТВО

6.1 Қазақстан Республикасындағы АКТ секторы Сектор ИКТ в Республике Казахстан

	2008	2009	2010	2011	Среднесписочная численность работников, тыс. человек
Қызметкерлердің орташа тізімдік саны, мың адам	59,7	59,5	61,4	61,4	Инвестиции в основной капитал, млн. тенге
Негізгі капиталға жұмсалған и инвестициялар	71 764	62 457	66 507	87 589	в том числе:
соның ішінде:					собственные средства
меншікті қаражат	*	60 175	64 279	85 262	иностранные средства
шетелдік қаражаттар		1			заемные средства
қарыз қаражаттар	*	2 281	2 049	1 899	бюджетные средства
бюджет қаражаты	*	-	179	428	Доля объема производства и реализации товаров (услуг) сектора ИКТ в общем объеме ВВП
АКТ секторының тауарларын (қызметтерін) өндіру және тарату көлемінің ЖІӨ жалпы көлеміндегі үлесі	3,9	3,7	3,5		Удельный вес сектора ИКТ в общей численности занятых
Жұмыспен қамтылғандардың жалпы санында АКТ секторының үлес салмағы	1,9	1,8	1,8	2,2	

* Қаржыландыру көздері бойынша 2008 жыл бойынша деректер бақыланбаған.

По источникам финансирования за 2008г. данные не отслеживались.

**6.2 Негізгі экономикалық түрлері бойынша АКТ қолданатын ұйымдар
Организации, использующие ИКТ, по основным видам экономической деятельности**

пайызбен	Дербес компьютерлер		Интернет	Кен жолақты қолжетімділік		в процентах
	Персональные компьютеры	Интернет		Широкополосный доступ	Кен жолақты қолжетімділік	
Кәсіпкерлік сектор	65,1	55,4	41,0	Предпринимательский сектор		
Мемлекеттік басқару	98,7	85,5	62,5	Государственное управление		
Орта білім	98,6	89,5	55,3	Среднее образование		

**6.3 «Технологиялық даму деңгейі» факторы бойынша бәсекеге қабілеттіліктің ғаламдық
индекстерінің көрсеткіштері**

**Показатели глобального индекса конкурентоспособности по фактору «Уровень
технологического развития»**

пайызбен	2008	2009	2010	2011	в процентах
100 адамға шаққандағы ұялы байланыс абоненттерінің саны	102,6	106,0	118,9	152,4	Количество абонентов сотовой связи на 100 человек
100 адамға шаққандағы Интернет абоненттерінің саны	3,8	4,8	6,0	7,6	Количество абонентов Интернета на 100 человек

Жалғасы	Продолжение				
	2008	2009	2010	2011	
100 адамға шаққандағы кең жолақты Интернет абоненттерінің саны	2,2	3,6	5,3	7,2	Количество абонентов широкополосного Интернета на 100 человек
100 адамға шаққандағы халықтың компьютерлермен қамтамасыз етілуі	18,3	19,7	20,8	23,0	Обеспеченность населения компьютерами на 100 человек
100 адамға шаққандағы Интернет пайдаланушылар саны	15,1	18,2	31,6	49,5	Количество пользователей Интернет на 100 человек

6.4 ТМД елдері бойынша 100 адамға шаққандағы ұялы байланыс абоненттері* Абоненты подвижной сотовой связи на 100 жителей по странам СНГ*

пайызбен	в процентах				
	2006	2007	2008	2009	
Армения	41,1	61,1	100	85,0	Армения
Әзірбайжан	38,9	52,4	75	87,8	Азербайджан
Беларусь	61,0	71,6	84	100,6	Беларусь
Грузия	38,6	59,7	64	-	Грузия
Қырғызстан	23,9	40,6	62,7	81,9	Қырғызстан
Молдова	36,6	51,3	66,7	77,3	Молдова
Ресей	105,7	120,6	141,1	163,6	Россия
Тәжікстан	32,4	31,7	53,7	70,5	Таджикистан
Түрікменстан	4,4	7,7	22,5	29,4	Туркменистан
Украина	105,3	119,3	121,1	121,1	Украина
Өзбекстан	9,5	21,2	46,8	59,7	Узбекистан

**6.5 ТМД елдері бойынша 100 адамға шаққандағы Интернет пайдаланушылар*
Пользователи Интернет на 100 жителей по странам СНГ***

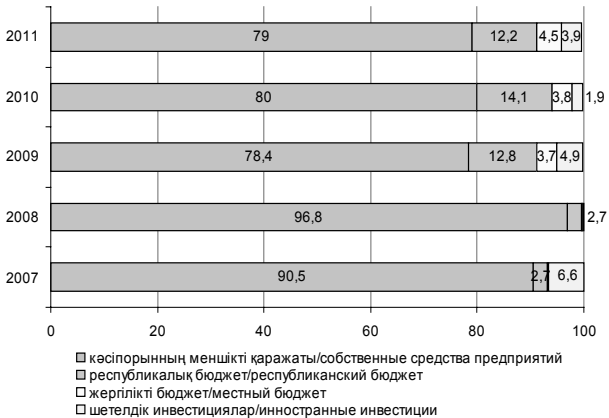
пайызбен	в процентах															
	2006	2007	2008	2009	2010	Армения	Азербайджан	Беларусь	Грузия	Кыргызстан	Молдова	Россия	Таджикистан	Туркменистан	Украина	Узбекистан
Армения	5,6	6,0	6,2	6,8	37,0											
Әзірбайжан	12,0	14,5	17,1	27,4	36,0											
Беларусь	27,6	28,9	32,1	46,1	-											
Грузия	7,5	8,3	23,8	-	27,0											
Қырғызстан	12,3	14,0	15,7	40,0	20,0											
Молдова	19,6	20,5	23,4	37,0	40,0											
Ресей	18,0	24,7	32,0	29,0	43,0											
Тәжікстан	3,8	7,2	8,8	10,1	11,6											
Түрікменстан	1,3	1,4	1,5	1,6	-											
Украина	4,5	6,6	22,5	17,0	23,0											
Өзбекстан	6,4	7,5	9,1	17,1	-											

* Халықаралық Электр байланысы одағының деректері.
По данным Международного Союза электросвязи.

6.6 Қаржыландыру көздері бойынша ақпараттық технологияларға жұмсалған жалпы шығындар Общие затраты на информационные технологии по источникам финансирования

пайызбен

в процентах

7. ХАЛЫҚАРАЛЫҚ САЛЫСТЫРУЛАР МЕЖДУНАРОДНЫЕ СРАВНЕНИЯ

7.1 Ғылым секторы бойынша зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар құрылымы: 2009*

Структура внутренних затрат на исследования и разработки по секторам науки: 2009*

пайызбен	в процентах					32,7	Казахстан
	Зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар	Мемлекеттік сектор	Кәсіпкерлік сектор	Жоғары білім секторы	Комерциялық емес ұйымдар секторы		
	Внутренние затраты на исследования и разработки	Государственный сектор	Предпринимательский сектор	Сектор высшего образования	Сектор некоммерческих организаций		
Қазақстан	100	38,5	13,5	15,2			
ТМД елдері							
Страны СНГ							
Армения	100	69,5	20,4	10,1			- Азербайджан
Өзірбайжан	100	93,6	-	6,4			- Армения
Беларусь	100	27,1	61,4	11,5			- Беларусь
Грузия	100	73,2	-	26,8			- Грузия
Ресей	100	30,3	62,4	7,1			0,2 Россия
Қырғызстан	100	59,6	28,4	12,0			- Киргизия
Молдова	100	73,4	15,5	11,1			- Молдова
Тәжікстан	100	93,1	-	6,9			- Таджикистан

Жалғасы	Зерттеулер мен өзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар		Мемлекеттік сектор	Кәсіпкерлік сектор	Жоғары білім секторы	Комерциялық емес ұйымдар секторы		Проболжение
	Внутренние затраты на исследования и разработки		Государствен- ный сектор	Предпринима- тельный сектор	Сектор высшего образования	Сектор некоммерческих организаций		
Туркменстан	-	-	-	-	-	-	-	- Туркмения
Өзбестан	-	-	-	-	-	-	-	- Узбекистан
Украина	100	37,7	55,4	6,9				- Украина
ЭБДҰ елдері								
Страны ОЭСР								
Австралия	100	12,3	60,8	24,2				2,7 Австралия
Австрия	100	5,3	70,6	23,8				0,3 Австрия
Бельгия	100	8,6	67,3	22,7				1,4 Бельгия
Ұлыбритания	100	9,2	62,0	26,5				2,4 Великобритания
Венгрия	100	20,1	57,2	20,9				- Венгрия
Германия	100	14,5	68,2	17,3				- Германия
Грекия	100	21,4	26,9	50,4				1,3 Греция
Дания	100	2,9	66,8	30,0				0,3 Дания
Израиль	100	4,9	79,4	12,7				3,0 Израиль
Ирландия	100	4,3	66,3	29,4				- Ирландия
Исландия	100	17,8	54,6	25,1				2,5 Исландия
Испания	100	20,1	51,9	27,8				0,2 Испания
Италия	100	13,9	51,5	31,4				3,2 Италия

Жалғасы	Зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар	Мемлекеттік сектор	Кәсіпкерлік сектор	Жоғары білім секторы	Коммерциялық емес ұйымдар секторы		Проболжение
					Жоғары білім секторы	Сектор некоммерческих организаций	
	Внутренние затраты на исследования и разработки	Государствен- ный сектор	Предпринима- тельский сектор	Сектор высшего образования	Сектор некоммерческих организаций		
Канада	100	10,4	54,1	34,9	0,6	Канада	
Корея	100	12,1	75,4	11,1	1,4	Корея	
Люксембург	100	17,3	73,7	9,0	—	Люксембург	
Мексика	100	25,2	47,4	26,1	1,3	Мексика	
Нидерланды	100	12,6	47,9	39,5	—	Нидерланды	
Жаңа Зеландия	100	27,3	42,7	30,0	—	Новая Зеландия	
Норвегия	100	15,9	52,6	31,5	—	Норвегия	
Польша	100	34,3	28,5	37,1	0,1	Польша	
Португалия	100	7,4	46,7	35,4	10,6	Португалия	
Словакия	100	33,9	41,0	25,0	0,0	Словакия	
Словения	100	20,8	64,6	14,6	0,1	Словения	
АҚШ	100	10,6	72,6	12,8	3,9	США	
Түркия	100	12,6	40,0	47,4	—	Турция	
Финляндия	100	9,1	71,4	18,9	0,6	Финляндия	
Франция	100	16,3	61,9	20,6	1,2	Франция	
Чехия	100	21,4	60,0	18,1	0,5	Чехия	
Чили	100	10,2	46,1	32,0	11,7	Чили	
Швейцария	100	0,7	73,5	24,2	1,6	Швейцария	

Жалғасы	Зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар	Мемлекеттік сектор	Кәсіпкерлік сектор	Жоғары білім секторы		Коммерциялық емес ұйымдар секторы		Продолжение
				Жоғары білім секторы	Сектор высшего образования	Сектор некоммерческих организаций		
	Внутренние затраты на исследование и разработки	Государствен- ный сектор	Предпринимательский сектор	Сектор высшего образования	Сектор некоммерческих организаций	Сектор некоммерческих организаций		
Швеция	100	4,4	70,5	24,9	0,2	0,2	Швеция	
Эстония	100	11,0	44,7	42,2	2,2	2,2	Эстония	
Жапония	100	8,3	78,5	11,6	1,6	1,6	Япония	
ЭБДҰ кірмейтін ЕО елдері								
Страны ЕС, не входящие в ОЭСР								
Болгария	100	55,2	30,0	14,0	0,8	0,8	Болгария	
Кипр	100	21,4	22,1	42,5	14,0	14,0	Кипр	
Латвия	100	24,7	36,4	38,9	—	—	Латвия	
Литва	100	23,6	23,7	52,7	—	—	Литва	
Мальта	100	5,7	62,4	31,9	—	—	Мальта	
Румыния	100	34,9	40,2	24,7	0,2	0,2	Румыния	
Басқа елдер								
Другие страны								
Аргентина	100	38,9	30,3	28,8	1,9	1,9	Аргентина	
Бразилия	100	21,3	40,2	38,4	0,1	0,1	Бразилия	
Үндістан	100	66,0	29,6	4,4	—	—	Индия	
Индонезия	100	96,2	3,7	—	—	—	Индонезия	
Иран	100	55,3	14,2	30,5	—	—	Иран	

Жалғасы	Зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған ішкі шығындар		Мемлекеттік сектор	Кәсіпкерлік сектор	Жоғары білім секторы	Коммерциялық емес ұйымдар секторы	
	Внутренние затраты на исследование и разработки		Государствен- ный сектор	Предпринимательский сектор	Сектор высшего образования	Сектор некоммерческих организаций	
Қытай	100	100	18,3	73,3	8,5	- Китай	
Малайзия	100	100	5,2	84,9	9,9	- Малайзия	
Сингапур	100	100	7,6	71,8	20,5	- Сингапур	
Тайвань	100	100	16,8	70,7	12,2	0,3 Тайвань	
Хорватия	100	100	27,2	40,4	32,3	- Хорватия	
ОАР	100	100	21,7	57,7	19,4	1,2 ЮАР	

* Жақындағы жылдар бойынша бар деректер.
Ближайшие годы, по которым имеются данные.

7.2 Елдің патенттік ведомстволарына ұлттық және шетелдік өтініш берушілермен тапсырылған өнертабысқа патенттік өтініштер
Патентные заявки на изобретения, поданные национальными и иностранными заявителями в патентные ведомства страны

	бірлік													единиц
	1995	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009		
Қазақстан	1 373	1 463	1 515	1 706	-	1 798	-	1 626	1 557	-	173	-	Казахстан	
	ТМД елдері													
	Страны СНГ													
Армения	-	-	-	-	-	-	-	287	-	-	-	227	-	Азербайджан
Әзірбайжан	125	127	155	207	157	6	208	193	-	-	230	127	Армения	
Беларусь	1 338	1 198	1 144	1 274	1 380	1 265	1 462	1 525	-	-	1 730	-	Беларусь	
Грузия	455	456	503	446	403	458	461	535	162	247	468	468	Грузия	
Ресей	24 659	28 688	29 989	29 225	30 651	30 192	32 254	37 691	39 439	41 849	38 564	38 564	Россия	
Қырғызстан	62	84	98	128	180	-	-	-	158	138	-	-	Киргизия	
Молдова	271	250	454	269	296	306	388	312	347	295	139	139	Молдова	
Тәжікстан	43	52	84	39	31	34	36	26	-	-	-	12	Таджикистан	
Түркменстан	49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Туркмениния	
Өзбестан	1 128	968	1 246	918	1 102	478	444	509	522	448	412	412	Узбекистан	
Украина	7 022	7 224	8 818	2 754	3 073	5 779	5 592	5 890	6 163	5 697	4 814	4 814	Украина	
	ЗБДҰ елдері													
	Страны ОЭСР													
Австралия	22 001	22 735	2 2545	21 594	22 833	23 857	26 003	26 840	26 346	-	-	-	Австралия	
Австрия	2 301	2 099	2 261	2 333	2 514	2 505	2 649	-	2 627	2 555	2 555	2 555	Австрия	
Бельгия	820	835	748	707	636	622	651	617	708	817	817	817	Бельгия	

Жалғасы	Проболженше												
	1995	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
Ұлыбритания			32 747	32 081	31 531	31 624	29 954	27 988	25 745	24 999	23 379	22 465	Великобритания
Венгрия			4 937	5 448	5 906	4 810	2 657	1 202	924	791	772	787	Венгрия
Германия			62 142	60 475	58 187	58 481	59 234	60 222	60 585	60 992	62 417	59 583	Германия
Греция			340	434	412	420	407	482	562	595	658	720	Греция
Дания			1 870	1 945	1 984	1 925	2 015	1 823	1 691	1 857	1 829	1 649	Дания
Израиль			6 802	9 875	6 308	5 898	6 414	5 124	7 496	8 009	7 742	6 774	Израиль
Ирландия			1 080	1 169	982	939	845	864	935	925	1 007	961	Ирландия
Исландия			876	762	450	805	529	592	371	114	81	86	Исландия
Испания			3 194	2 995	3 134	3 180	3 184	3 353	3 427	3 532	3 884	3 803	Испания
Италия			9 273	-	-	-	-	-	-	10 125	9 449	9 717	Италия
Канада			39 622	39 716	39 741	37 228	38 201	39 888	42 038	40 131	42 089	37 477	Канада
Корея			102	104	106	118	140	160	166	172	170	163	Корея
			010	612	136	651	115	921	189	469	632	523	
Люксембург			176	121	83	24	41	88	52	40	71	84	Люксембург
Мексика			13 061	13 565	13 062	12 207	13 198	14 435	15 505	16 599	16 581	14 281	Мексика
Нидерланды			2 994	2 653	2 603	2 861	2 743	2 850	2 716	2 446	2 732	2 854	Нидерланды
Жаңа Зеландия			7 048	7 275	6 948	6 873	6 531	7 005	7 365	7 844	5 724	6 358	Жаңа Зеландия
Норвегия			6 700	6 431	6 287	5 861	5 490	5 986	6 076	6 654	5 420	-	Норвегия
Польша			7 303	6 530	6 605	6 241	7 740	6 583	2 812	2 753	2 778	3 140	Польша
Португалия			146	163	179	165	187	205	220	281	405	239	Португалия
Словакия			2 040	1 942	1 858	1 647	453	250	283	345	442	202	Словакия
Словения			431	408	401	370	384	373	299	346	307	385	Словения
АҚШ			295	326	334	342	356	390	425	456	456	456	АҚШ
			895	471	445	441	943	733	966	154	321	106	

Жалғасы	Продолжение												
	1995	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
Иран			616	993	1 195	1 642	2 782	4 494	6 527	-	-	-	Иран
Қытай			51 906	63 450	80 232	105	130	173	210	245	289	314	Қытай
						317	384	327	501	161	838	573	
Малайзия			6 227	5 934	4 937	5 062	5 442	6 286	4 800	2 372	5 303	-	Малайзия
Сингапур			8 236	8 656	8 199	7 906	8 585	8 605	9 163	9 951	9 692	8 736	Сингапур
Хорватия			875	961	1 031	1 086	1 224	1 012	436	437	401	318	Хорватия
ОАР			-	3 971	4 452	4 894	5 221	5 554	10 753	10 830	10 191	-	ЮАР

7.3 Қазақстан мен басқа елдердің зерттеушілік белсенділігінің серпіні Динамика исследовательской активности Казахстана в сравнении с другими странами

бірлік	Жарияланымдардың саны						единиц
	Количество публикаций						
	2007	2008	2009	2010	2011		
Әзірбайжан	479	522	587	710	868	868	Азербайджан
Армения	550	567	627	685	927	927	Армения
Беларусь	1 453	1 356	1 442	1 403	1 569	1 569	Беларусь
Қазақстан	316	313	374	377	460	460	Қазақстан
Қырғызстан	70	79	63	61	80	80	Қырғызстан
Республика Молдова	260	290	311	278	349	349	Республика Молдова
Ресей							Российская
Федерациясы	32 165	33 170	34 309	35 352	38 561	38 561	Федерация
Тәжікстан	54	56	45	66	71	71	Таджикистан

Жалғасы	Жарияланымдардың саны Количество публикаций					Продолжение
	2007	2008	2009	2010	2011	
Түрікменстан	8	5	5	11	32	Түркменистан
Өзбекстан	442	382	496	538	541	Узбекистан
Украина	6 066	6 651	6 431	6 627	7 613	Украина
Жалғасы	Сілтемелердің жалпы саны Общее число ссылок на них					Продолжение
	2007	2008	2009	2010	2011	
Әзірбайжан	545	775	336	105	713	Азербайджан
Армения	3 075	2 002	979	300	1 604	Армения
Беларусь	3 483	2 615	1 365	359	1 612	Беларусь
Қазақстан	802	453	305	74	172	Казахстан
Қырғызстан	277	166	73	16	47	Кыргызстан
Республика Молдова	1 242	922	449	162	214	Республика Молдова
Ресей	68 577	35 411	10 237	98 010		Российская Федерация
Тәжікстан	104	109	51	21	18	Таджикистан
Түрікменстан	19	5	1	0	6	Туркменистан
Өзбекстан	1 352	913	462	111	220	Узбекистан
Украина	17 095	11 735	5 878	1 677	-	Украина

* Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі Ғылым комитетінің деректері бойынша.
По данным Комитета науки Министерства образования и науки Республики Казахстан.

7.4 Басқа елдермен салыстырғанда жекелеген білім салаларындағы Қазақстанның библиометриялық көрсеткіштері
Библиометрические показатели Казахстана в отдельных областях знания в сравнении с другими странами

бірлік	Аграрлық және биологиялық ғылымдар		Химия		Жер туралы ғылымдар (геоғылымдар)		единиц
	Аграрные и биологические науки		Химия		Науки о Земле (геонауки)		
	жарияланым-дар публикация	сілтемелер цитируемость	жарияланым-дар публикация	сілтемелер цитируемость	жарияланым-дар публикация	сілтемелер цитируемость	
Өзірбайжан	245	366	672	680	266	359	Азербайджан
Армения	159	852	384	1 219	223	3 073	Армения
Беларусь	214	645	1 506	3 071	119	314	Беларусь
Қазақстан	154	458	332	521	185	370	Қазақстан
Қырғызстан	26	108	27	40	97	310	Қырғызстан
Молдова							Республика Молдова
Республикасы	67	108	330	2 405	26	91	Молдова
Ресей							Российская Федерация
Федерациясы	9 855		33 037				Федерация
Тәжікстан	15	98	55	34	38	63	Таджикистан
Түркіменстан	15	8	3	0	11	5	Туркменистан
Өзбекстан	307	825	294	371	143	824	Узбекистан
Украина	1 087	3075	5 125		1 674	6 129	Украина

Жалғасы	Материалтану				Математика		Физика және астрономия		Продолжение
	Материалтану		Математика		Физика және астрономия		жарияланым- дар публикации	сілтемелер цитируемость	
	жарияланым- дар публикации	сілтемелер цитируемость	жарияланым- дар публикации	сілтемелер цитируемость	жарияланым- дар публикации	сілтемелер цитируемость			
Әзірбайжан	327	240	244	333	432	647	Азербайджан		
Армения	188	458	279	809	187	2 879	Армения		
Беларусь	933	1 635	569	1 146	1 551	3 646	Беларусь		
Қазақстан	195	303	173	108	370	601	Қазақстан		
Қырғызстан	8	5	20	13	13	5	Қырғызстан		
Молдова							Республика Молдова		
Республикасы	379	1 054	85	112	508	1 223	Российская Федерация		
Ресей							Федерация		
Тәжікстан	33	59	33	7	51	23	Таджикистан		
Түрікменстан	1	0	11	8	3	12	Туркменистан		
Өзбекстан	200	320	246	402	148	664	Узбекистан		
Украина	3 386	8 076	2 456	3 473	8 852	17 522	Украина		

* Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі Ғылым комитетінің деректері бойынша.
По данным Комитета науки Министерства образования и науки Республики Казахстан.

ӘДІСНАМАЛЫҚ ТҮСІНІКТЕМЕЛЕР МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ПОЯСНЕНИЯ

Мемлекеттік сектор құрамына: мемлекеттік басқаруды қамтамасыз ететін және тұтастай қоғам сұранымын қанағаттандыратын министрліктер мен ведомстволардың ұйымдары; толық немесе негізінен үкімет қаржыландыратын және бақылайтын табысты емес ұйымдар жатады.

Кәсіпкерлік секторға: негізгі қызметі өнімдерді өндіру немесе сату мақсатындағы қызметпен байланысты, соның ішінде мемлекет меншігіндегі барлық ұйымдар мен кәсіпорындар; жоғарыда аталған ұйымдарға қызмет көрсететін жеке табысты емес ұйымдар кіреді.

Жоғары білім секторына: қаржыландыру көзі мен құқықтық мәртебесіне қарамастан университеттер мен жоғары оқу орындары, сондай-ақ олардың бақылауындағы немесе олармен қауымдастырылған ғылыми-зерттеу институттары, эксперименттік станциялар, клиникалар кіреді.

Жеке коммерциялық емес сектор пайда табуды көздемейтін жеке ұйымдардан тұрады (кәсіподақ ұйымдары, кәсіби қоғамдар, қоғамдық ұйымдар және т.б.).

Зерттеушілер – ғылыми зерттеулермен және әзірлемелермен кәсіби айналысатын және жаңа білімді, өнімдерді, әдістер мен жүйелерді құруды, сондай-ақ көрсетілген қызмет түрлерін басқаруды тікелей жүзеге асыратын мамандар. Зерттеушілердің әдетте жоғары кәсіби білімі болады.

Техникер – ғылыми зерттеулер мен әзірлемелерді жүргізуге қатысатын, әдетте зерттеушілердің басшылығымен техникалық қызметтерді орындайтын қызметкерлер.

Көмекші персонал – зерттеулер мен әзірлемелерді жүргізуге байланысты қосалқы қызмет атқаратын қызметкерлер:

В состав **государственного сектора** входят: организации министерств и ведомств, обеспечивающие управление государством и удовлетворение потребностей общества в целом; бесприбыльные организации, полностью или в основном финансируемые и контролируемые правительством.

Предпринимательский сектор включает: все организации и предприятия, чья основная деятельность связана с производством продукции или услуг в целях продажи, в том числе находящиеся в собственности государства; частные бесприбыльные организации, обслуживающие вышеназванные организации.

В **сектор высшего образования** входят: университеты и другие высшие учебные заведения, независимо от источников финансирования и правового статуса, а также находящиеся под их контролем либо ассоциированные с ними научно-исследовательские институты, экспериментальные станции, клиники.

Частный некоммерческий сектор состоит из частных организаций, не ставящих своей целью получение прибыли (профсоюзные организации, профессиональные общества, общественные организации и т.д.).

Исследователи – специалисты, профессионально занимающиеся научными исследованиями и разработками и непосредственно осуществляющие создание новых знаний, продуктов, процессов, методов и систем, а также управление указанными видами деятельности. Исследователи обычно имеют высшее профессиональное образование.

Техники – работники, которые участвуют в проведении научных исследований и разработок, выполняя технические функции, как правило, под руководством исследователей.

Вспомогательный персонал – работники, выполняющие вспомо-

жоспарлы-экономикалық, қаржылық бөлімшелердің, патенттік қызметтердің, ғылыми-техникалық ақпараттар бөлімшелерінің, ғылыми-техникалық кітапханалардың қызметкерлері; монтаж, жөндеу, қызмет көрсету және ғылыми жабдықтар мен приборларды жөндеуді жүзеге асыратын жұмысшылар; тәжірибелік (эксперименттік) өндірістің жұмысшылары; жоғары және орта кәсіби білімі жоқ зертханашылар.

Өзге қызметкерлерге бухгалтерия, кадр қызметі, кеңсе, материалдық-техникалық қамтамасыз ету бөлімшелерінің қызметкерлері және т.б. қызметкерлер жатады.

Бөлімде қызметкерлер саны жыл соңына келтіріледі.

Зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған шығындар – ғылыми зерттеулер мен әзірлемелердің орындалуына жұмсалған ақшалай түрдегі нақты шығыстар.

Ғылыми зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған шығындар ішкі және сыртқы болып бөлінеді.

Ішкі шығындар есепті жыл ішінде кәсіпорындардың өз күшімен орындалады, олар өз кезегінде ағымдағы және күрделі шығындарға бөлінеді. Жұмыс түрлері бойынша іргелі, қолданбалы зерттеулер, әзірлемелер болып топтастырылады.

Сыртқы шығындар – есеп берген ұйымдардың шарттары бойынша тараптық ұйымдар орындаған ғылыми зерттеулер мен әзірлемелердің құны.

Ғылыми зерттеулер - ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық қызмет нәтижелеріне қол жеткізу мақсатында ғылыми-зерттеу, тәжірибелік-конструкторлық және технологиялық жұмыстар шеңберінде ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық қызмет субъектілері тиісті ғылыми әдістермен және құралдармен жүзеге асыратын қолданбалы, іргелі, стратегиялық ғылыми зерттеулер;

Іргелі зерттеу - табиғат, қоғам, адам дамуының негізгі заңдылықтары

гательные функции, связанные с проведением исследований и разработок: работники планово-экономических, финансовых подразделений, патентных служб, подразделений научно-технической информации, научно-технических библиотек; рабочие, осуществляющие монтаж, наладку, обслуживание и ремонт научного

оборудования и приборов; рабочие опытных (экспериментальных) производств; лаборанты, не имеющие высшего и среднего профессионального образования.

Прочие работники включают работников бухгалтерии, кадровой службы, канцелярии, подразделений материально-технического обеспечения и т.д.

Численность работников в разделе приводится на конец года.

Затраты на научные исследования и разработки – фактические расходы в денежной форме на выполнение научных исследований и разработок.

Различают внутренние и внешние затраты на научные исследования и разработки.

Внутренние затраты выполняются собственными силами предприятия в течение отчетного года, в их составе различают текущие и капитальные затраты. Группируются по видам работ фундаментальные, прикладные исследования, разработки.

Внешние затраты – стоимость научных исследований и разработок, выполненных сторонними организациями по договорам с отчитывающейся организацией.

Научные исследования – прикладные, фундаментальные, стратегические научные исследования, осуществляемые субъектами научной и (или) научно-технической деятельности в рамках научно-исследовательских, опытно-конструкторских и технологических работ, надлежащими научными методами и средствами в целях достижения результатов научной и (или) научно-технической деятельности

мен олардың өзара байланысы туралы жаңа ғылыми білім алуға бағытталған теориялық және (немесе) эксперименттік зерттеу;

Қолданбалы зерттеулер - практикалық мақсаттарға қол жеткізу және нақты міндеттерді шешу үшін жаңа білім алуға және оны қолдануға бағытталған қызмет;

Стратегиялық зерттеулер - стратегиялық міндеттерді шешуге бағытталған іргелі не қолданбалы зерттеулер;

Ғылыми-техникалық әзірлемелерге зерттеулер және/немесе практикалық тәжірибе нәтижесінде алынған бар білімге негізделген, және жаңа материалдарды, өнімдерді, процестерді, құрылғыларды, қызмет көрсетуді, жүйелерді немесе әдістерді құруға бағытталған жүйелік жұмыстар жатады. Бұл жұмыстар сондай-ақ бар объектілерді елеулі жетілдіруге бағытталуы мүмкін.

Инновация – экономикалық тиімділікті арттыру мақсатында, экологиялық қауіпсіздікті ескере отырып, жаңа немесе жетілдірілген өндірістер, технологиялар, тауарлар, жұмыстар мен қызметтер, техникалық, өндірістік, әкімшілік, коммерциялық сипаттағы ұйымдастырушылық шешімдер, сондай-ақ өзге де қоғамдық пайдасы бар нәтиже түрінде іс жүзіне асырылған жеке және (немесе) заңды тұлғалар қызметінің нәтижесі;

Инновациялық қызмет – жаңаға идеяларды түрлендіруге байланысты қызмет түрі немесе рынокқа енгізілген жетілдірілген өнім; практикалық қызметте пайдаланылған жаңа немесе жетілдірілген технологиялық процесс; әлеуметтік қызметтерге жаңа тәсіл. Жиынтығында инновацияға әкелетін ғылыми-техникалық, ұйымдастырушылық, қаржылық және коммерциялық іс-шаралар кешенін болжайды;

Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (АКТ) - өндірістік үдерістер мен бағдарламалық-

Фундаментальное исследование – теоретическое и (или) экспериментальное исследование, направленное на получение новых научных знаний об основных закономерностях развития природы, общества, человека и их взаимосвязи;

Прикладное исследование – деятельность, направленная на получение и применение новых знаний для достижения практических целей и решения конкретных задач;

Стратегические исследования – фундаментальные либо прикладные исследования, направленные на решение стратегических задач;

К научно-техническим разработкам относятся систематические работы, которые основаны на существующих знаниях, полученных в результате исследований и/или практического опыта, и направлены на создание новых материалов, продуктов, процессов, устройств, услуг, систем или методов. Эти работы могут быть также направлены на значительное усовершенствование уже имеющихся объектов.

Инновация – результат деятельности физических и (или) юридических лиц, получивший практическую реализацию в виде новых или усовершенствованных производств, технологий, товаров, работ и услуг, организационных решений технического, производственного, административного, коммерческого характера, а также иного общественно полезного результата с учетом обеспечения экологической безопасности в целях повышения экономической эффективности.

Инновационная деятельность – вид деятельности, связанный с трансформацией идей в новый или усовершенствованный продукт, внедренный на рынке; в новый или усовершенствованный технологический процесс, использованный в практической деятельности; новый подход к социальным услугам. Предполагает комплекс научно-

техникалық құралдарды жинау, өңдеу, сақтау, тарату, бейнелеу және пайдаланушылар мүддесіне ақпараттарды пайдалану мақсатында жинақталған әдістер жиынтығы.

Ақпараттық қоғам - қоғам өмірінде ақпарат пен білім рөлінің өсуі, жалпы ішкі өнімде ақпараттық коммуникациялар, ақпараттық өнімдер және қызметтер үлесінің жоғарылауымен сипатталатын жаңа дәуір өркениет дамуындағы саты. Ауқымдық ақпараттық кеңістігін құру - адамдардың өзара тиімді ақпараттық байланысты, олардың дүниежүзілік ақпараттық ресурстарға қол жеткізілімін және адамдардың ақпараттық өнімдер мен қызметтерде өлеуметтік және жеке бастық қажеттіліктерін қанағаттандыруды қамтамасыз ету болып табылады.

Технологиялық инновациялар деп әзірлеменен, сондай-ақ инновацияны енгізумен байланысты ұйымдар қызметі түсіндіріледі. Көбіне өнеркәсіпте - технологиялық жаңа өнімдер мен процестер, сондай-ақ өнімдер мен процестердегі елеулі технологиялық жетілдірулер; қызмет көрсету салаларында – технологиялық жаңа немесе елеулі жетілдірілген қызметтер немесе қызмет өндірудің (табыстаудың) жетілдірілген тәсілдері.

Технологиялық жаңа өнім – бұл технологиялық сипаттамалары (функционалдық белгілері, конструкциялық орындалуы, қосымша операциялар, сондай-ақ қолданылатын материалдар мен компоненттер құрамы) немесе шамаланған пайдаланылуы негізіндегі жаңа, не осыған ұқсас бұрын шығарылған өнімдерден елеулі айырмашылығы бар өнім. Мұндай инновациялар негізіндегі жаңа технологияларда немесе бар технологиялардың жаңа пайдалануға сәйкес келуі немесе зерттеулер мен әзірлемелер нәтижесін пайдалануда негізделуі мүмкін.

Технологиялық жетілдірілген өнім – бұл, сапалық сипаттамаларды

технических, организационных, финансовых и коммерческих мероприятий, которые в совокупности приводят к инновациям;

Информационно-коммуникационные технологии (ИКТ) - совокупность методов, производственных процессов и программно-технических средств, интегрированных с целью сбора, обработки, хранения, распространения, отображения и использования информации в интересах ее пользователей.

Информационное общество - ступень в развитии современной цивилизации, характеризующаяся увеличением роли информации и знаний в жизни общества, возрастанием доли информационных коммуникаций, информационных продуктов и услуг в валовом внутреннем продукте. Созданием глобального информационного пространства, обеспечивающего эффективное информационное взаимодействие людей, их доступ к мировым информационным ресурсам и удовлетворение их социальных и личностных потребностей в информационных продуктах и услугах.

Под технологическими инновациями подразумевается деятельность организации, связанная как с разработкой, так и с внедрением инноваций. В частности, в промышленности – технологически новых продуктов и процессов, а также значительных технологических усовершенствований в продуктах и процессах; в отраслях сферы услуг – технологически новых или значительно усовершенствованных услуг и новых или усовершенствованных способов производства (передачи) услуг.

Технологически новый продукт – это продукт, чьи технологические характеристики (функциональные признаки, конструктивное выполнение, дополнительные операции, а также состав применяемых материалов и компонентов) или предполагаемое использование принципиально новые,

жақсартуға, ең жоғары тиімді компоненттерді немесе материалдарды, бір немесе одан көп техникалық қосалқы жүйелерді жартылай өзгертуді (кешенді өнім үшін) пайдалану арқылы өндірістің экономикалық тиімділігін арттыруға арналған қолда бар өнім.

Инновациялық өнім – түрлі дәрежеде технологиялық өзгерістерге ұшыраған өнім. Мына бұйымдарды қамтиды:

- 1) жаңа (қайта енгізілген) – радикалдық өнімдік инновация;
- 2) жетілдірілген бұйымдар;
- 3) жаңа немесе өндірістің елеулі жетілдірілген әдістерінде құрылған бұйымдар - өзге де инновациялық өнімдер.

Инновациялар саласында белсенділік деңгейі – кәсіпорындардың инновациялық белсенділігінің деңгейі, яғни қандай да бір инновациялық қызмет түрлерімен қамтылған инновациялық-белсенді кәсіпорындар сандарының зерттелетін кәсіпорындардың жалпы санына қатынасы ретінде анықталады.

Тиелген тауарлар, жұмыстар, қызметтердің жалпы көлеміндегі инновациялық тауарлар, жұмыстар, қызметтер көлемінің үлес салмағы – барлық зерттелген кәсіпорындардың инновациялық тауарлар, жұмыстар, қызметтер көлемінің тиелген тауарлар, жұмыстар, қызметтердің жалпы көлеміне қатынасы болып анықталады.

Инновацияға жұмсалған шығындар кәсіпорындар ауқымында орындалатын инновациялық қызметтердің әр түрлі түрлерінің жүзеге асуымен байланысты ақшалай түрдегі нақты шығыстар. Жалпы шығындар құрамына ағымдағы және күрделі шығындар ескеріледі. Инновациялық қызмет түріне қарай, жаңа өнімдер мен технологиялық процестерді енгізуге байланысты ғылыми зерттеулер мен әзірлемелерге жұмсалған шығындар бөліп көрсетіледі;

- заттандырылмаған технологияларды - өнертабыстарды пайдалануға

либо существенно отличаются от аналогичных ранее производимых продуктов. Такие инновации могут быть основаны на принципиально новых технологиях, либо на сочетании существующих технологий в новом использовании, либо на использовании результатов исследований и разработок.

Технологически усовершенствованный продукт – это существующий продукт, для которого улучшаются качественные характеристики, повышается экономическая эффективность производства путем использования более высокоэффективных компонентов или материалов, частичного изменения одной или более технических подсистем (для комплексной продукции).

Инновационная продукция – продукция, подвергавшаяся технологическим изменениям разной степени. Охватывает изделия:

- 1) новые (вновь внедренные) – радикальная продуктовая инновация;
- 2) изделия, подвергавшиеся усовершенствованию;
- 3) изделия, основанные на новых или значительно усовершенствованных методах производства - прочая инновационная продукция.

Уровень активности в области инноваций – уровень инновационной активности предприятий определяется как отношение количества инновационно-активных предприятий, т.е. занятых какими-либо видами инновационной деятельности, к общему числу участвующих в обследовании предприятий.

Удельный вес инновационных товаров, работ, услуг в общем объеме отгруженных товаров, выполненных работ, услуг определяется как отношение объема инновационных товаров, работ, услуг к общему объему отгруженных товаров, выполненных работ, услуг всех обследованных предприятий.

Затраты на инновации – фактические расходы в денежном выражении, связанные с

лицензияларды, өнеркәсіптік үлгілерді, пайдалы модельдерді, патенттерге құқықты, патентсіз лицензияларды, технологиялық мазмұндағы қызметтерді сатып алуға жұмсалған шығындар;

- өндірістік жобалауға жұмсалған шығындар;

аспаптық дайындыққа, өндірісті ұйымдастыруға және іске қосуға; жаңа өнімдер мен технологиялық процестерді енгізуге байланысты дайындыққа және қайта дайындыққа жұмсалған шығындар;

- жаңа немесе жетілдірілген өнімдер мен технологиялық процестерді енгізуге байланысты машиналар мен жабдықтарды сатып алуға жұмсалған шығындар;

- жаңа өнімдерді рынокқа шығару бойынша маркетингтік зерттеулерге жұмсалған шығындар.

осуществлением различных видов инновационной деятельности, выполняемой в масштабе предприятия. В составе общих затрат учитываются текущие и капитальные затраты. В зависимости от вида инновационной деятельности выделяются - затраты на научные исследования и разработки, связанные с внедрением новых продуктов и технологических процессов;

- затраты на приобретение неовещественных технологий – лицензий на использование изобретений, промышленных образцов, полезных моделей, прав на патенты, бесплатных лицензий, услуг технологического содержания;

- затраты на производственное проектирование;

- затраты на инструментальную подготовку, организацию и пуск производства; на подготовку и переподготовку в связи с внедрением новых продуктов и технологических процессов;

- затраты на приобретение машин и оборудования, связанные с внедрением новых или усовершенствованных продуктов и технологических процессов;

- затраты на маркетинговые исследования по выпуску новых продуктов на рынок.

Ғылым. Инновациялар. Ақпараттық
қоғам/ Статистикалық жинақ /
Астана қаласы, 2012

Наука. Инновации. Информационное
общество/ Статистический сборник /
г. Астана 2012

Шығаруға жауапты:
Қызмет көрсету статистикасы
департаменті
Департамент директоры
Якупова З.Р.
тел. (7172) 749060

Ответственный за выпуск:
Департамент статистики услуг
Директор департамента
Якупова З.Р.
тел. (7172) 749060

Көлемі: 3,7 ЕБТ
Таралымы: 300 дана

Объем: 3,7 УПЛ
Тираж: 300 экз.

“Астана полиграфия” АҚ
баспаханасында басылды
Мекен-жай: Астана қаласы,
Брусиловский көшесі, 21
тел. (7172) 37-04-39

Отпечатано в типографии
АО “Астана полиграфия”
Адрес: г. Астана,
ул. Брусиловского, 21
тел. (7172) 37-04-39

